

АДВОКАТИ vs ДРУГИ

Поново ударају на адвокатуру. Овога пута практично колеге са посла. Прво нотари против адвоката, а сада судије против адвоката.

Сваком озбиљном тумачењу мора претходити анализа на основу здравог разума (common sense). Формални закључци компликованих правничких мозгова неретко се косе са здравим разумом, логиком и правдом, и не налазе једноставан одговор на линији очувања основних уставних постулата у односној материји. Одличан пример за то је најновији став ВКС који незаконито проширује употребу јавнобележничког записа:

- Чл. 82 Закона о јавном бележничтву таксативно наводи који правни послови имају облик ЈБ записа - само три наведена посла имају овај облик (когентна норма). Нема одреднице која овлашћује бележнике да могу овај облик користити и за друге правне послове.

- Ако се узме у обзир да је овим Законом дефинисан оквир јавноправних овлашћења дат јавним бележницима (пренет од Државе), онда се ништа не може тумачити ван оквира који су овим Законом дати. Не може ВКС **ширити овлашћења јавних бележника**, јер није ВКС законодавац! У нашем правном систему став Суда **не може бити ван законских оквира** као у common law системима.

- Какве везе имају иначе тачне чињеница да је запис строжа исправа од солемнизоване исправе, или да странке могу одабрати и строжу форму? Закон је јачи од сваког оваког тумачења, јер не дозвољава да се осим у три случаја Запис користи, па отпада и могућност да се користи слободна воља странака!

- Пример строже форме је када ЗОО тражи писану форму, а уговорне стране се сагласе да се уговор овери. Тај уговор ће важити пре свега зато је писани уговор, а не зато што га је неко додатно и оверио. Форма солемнизације је дефинисана чланом 93-94 Закона, а форма записа члановима 82-85 Закона. Тешко да би се ове форме могле комбиновати, пре би се рекло да једна искључује другу, јер је запис према члану 6 исправа коју саставља јавни бележник, а солемнизација нејавна исправа коју потврђује бележник.

- Ако уговор о промету непокретности према члану 4 Закона о промету непокретности мора имати форму солемнизоване јавне исправе, и ако је изричито наведено да тај уговор не производи правно дејство ако га није оверио месно надлежан бележник **у овом облику**, онда **уговор о промету непокретности у форми записа не производи правно дејство**. Тачка.

Поново се питамо да ли је адвокатура потребна овом друштву. Ако нисмо потребни угасите нас, дајте све факултетима, невладиним организацијама и њиховим службама за правну помоћ: уселите их у зграде судова (тамо тужиоци егзистирају последњих 60 година), нека све буде у једној згради, практично је, што не би било као у средњем веку: кадија-те-тужи-кадија-ти-суди.

Искључују нас из правосуђа, гурају нас у услуге!? Јасно је да све што није производња јесте услуга, међутим, због свог значаја за друштво, одређене услуге су издвојене из општих (комерцијалних) услуга и посебно регулисане и третиране.

Адвокатура јесте део правосудног система сваке цивилизоване и демократске државе, неизбежан део механизма за постизање правде (да ли ће нам будућност донети неки усавршени полиграф који ће без грешке препознати истину, правду, то остављамо наредним генерацијама).

др Жељко Томић
адвокат